

Подручна канцеларија Бијељина
Светог Саве 24
055/210-678
Датум: 03. септембар 2024. године

**ИНСПЕКТОР-ПРОСВЈЕТНИ САВЈЕТНИК
ЗА ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ**

мр ДАНИЦА МОЈИЋ

**ИЗВЈЕШТАЈ И АНАЛИЗА ГРУПНОГ САВЈЕТОДАВНОГ РАДА
ЗА ВАСПИТАЧЕ, СТРУЧНЕ САРАДНИКЕ И ДИРЕКТОРЕ ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА
ЗА 2024. ГОДИНУ**

Регије: Бијељина, Бирач, Сарајевско – романијска, Источна Херцеговина

У складу са Годишњим програмом рада инспектора - просвјетног савјетника за предшколско васпитање и Годишњим програмом рада Републичког педагошког завода за 2024. годину, реализован је групни савјетодавно - инструктивни рад са васпитачима, стручним сарадницима и директорима јавних и приватних предшколских установа, у виду једнодневних савјетовања. Савјетовања су одржана током девет радних дана, од 19. до 30. августа 2024. године, за седам група васпитача, једну групу стручних сарадника и једну групу директора, њих укупно 343 из 57 предшколских установа, које припадају регијама: Бијељина, Бирач, Сарајевско – романијска, Источна Херцеговина.

Савјетовање је реализовано у сљедећим мјестима: Бијељина (два дана), Зворник, Источно Сарајево, Требиње, Пале, Фоча, Угљевик, Дервента. Циљне групе савјетовања били су васпитачи (50 % од укупног броја свих запослених васпитача), сви стручни сарадници и сви директори јавних и приватних предшколских установа. На основу података о броју предшколских установа и броју васпитача, стручних сарадника и директора, сачињен је план Савјетовања. Напомињемо да је број учесника био условљен чињеницом да предшколске установе у другој половини августа раде, па је одређени број васпитача у вријеме савјетовања био на послу, са дјецом у васпитним групама, а један број васпитача је на годишњим одморима. Из тог разлога је планирано да Савјетовању присуствује 50% васпитача.

У регијама: Бијељина, Бирач, Сарајевско – романијска и Источна Херцеговина дјелује укупно 57 предшколских установа. Савјетовањима се одазвало 100% установа, односно 57 предшколских установа, 25 јавних, 30 приватних предшколских установа и двије установе које реализују Програм предшколског васпитања и образовања (при Центру за социјални рад у Рудом и Центру за социјални рад у Хан Пијеску).

Савјетовањима је, на девет локација, присуствовало 275 васпитача, 28 стручних сарадника, као и 40 директора, укупно 343 учесника.

Напомињемо да је на скоро свим локацијама, од стране предшколских установа – домаћина Савјетовања, било обезбијеђено послужење (кафа, вода, сок, ручак).

Табела 1 – Подаци о броју присутних васпитача

	Вријеме одржавања	Вртић домаћин, локација	Предшколске установе	план	присутно	процент
1.	19. 08. 2024. године (понедељак) у 10.00	ЈУ за предшколско васпитање и образовање дјеце Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ ФОЧА	Јавне предшколске установе: Фоча, Чајниче, Вишеград, Рудо, Рогатица.	30	24	80 %
2.	20. 08. 2024. године (уторак) у 10.00	Јавна предшколска установа за предшколско васпитање и образовање дјеце „Наша радост“ ТРЕБИЊЕ Хотел „SL Industry“	<ul style="list-style-type: none"> Јавне предшколске установе: Требиње, Љубиње, Берковићи, Билећа, Гацко и Невесиње. Приватна предшколска установа Клуб за дјецу „Света Евгенија царица Милица“, Требиње. 	40	41	102,50 %
3.	21. 08. 2024. године (сриједа) у 10.00	Предшколска установа Дјечији вртић „Патријарх Павле“ ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО Скуопштина Града	<ul style="list-style-type: none"> Јавне предшколске установе: Источно Ново Сарајево, Пале, Соколац, Хан Пијесак. Приватне предшколске установе: Источно Ново Сарајево, Источна Илица, Пале. 	45	49	108,89 %
4.	23. 08. 2024. године (петак) у 10.00	ЈУ Дјечији вртић „Душко Радовић“ УГЉЕВИК Хотел „Атлас“	<ul style="list-style-type: none"> ЈУ Дјечији вртић „Чика Јова Змај“, ЈУ Дјечији вртић „Душко Радовић“ Угљевик, ЈУ Дјечији вртић Лопаре Приватне предшколске установе из Бијељине: ПУ Клубови за дјецу „Цицибан“, „Вини Пу“, „Весела дружина“, „Звончица“. Приватне предшколске установе из Угљевика: ПУ Клубови за дјецу „Пинокио“, „Мали принц“. 	40	41	102,50 %
5.	26. 08. 2024. године (понедељак) у 10.00	ЛПВОУ „Наша радост“ ЗВОРНИК ЈУ ОШ „Свети Сава“	Јавне предшколске установе: Зворник, Милићи, Сребреница, Братунац, Шековићи, Власеница.	40	46	115 %

6.	27. 08. 2024. године (уторак) у 10.00	ЈУ Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ (вртић „Мали принц“) БИЈЕЉИНА	<ul style="list-style-type: none"> ЈУ Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ Приватне предшколске установе из Бијељине: ПУ Дјечији вртић „Драган и Зоран“, ПУ Клубови за дјецу „Петар Пан“, „Колибри“, „Бајка“, „Ципелићи“, „Јеленко“, „Бамбино“, „Шума“, „Орашчићи Палчићи“, „Дјечији чаробни свијет“, „Плава лагуна“, Двојезични клуб за дјецу „Дјечија планета“, „Чаролија“, „Весели штрумпфград“. 	40	47	117,50 %
7.	29. 08. 2024. (четвртак) у 10.00	ЈПУ „Трол“ ДЕРВЕНТА Центар за културу	<ul style="list-style-type: none"> Јавне предшколске установе: Дервента, Модрича, Шамац. Приватна предшколска установа клуб за дјецу „Бамби“ Дервента. 	35	27	77,14 %
			УКУПНО	270	275	101,85 %

Напомена: На већини локација је било присутно више васпитача од планираног броја, односно више од 50% заполених васпитача, јер су поједини дошли на Савјетовање са годишњег одмора.

Табела 2 – Подаци о броју присутних стручних сарадника

	вријеме одржавања	вртић домаћин, локација	учесници Савјетовања- позвани вртићи	број стручних сарадника		
				планирано	присутно	%
	22. август 2024. године четвртак	ЈУ Дјечији центар „Буба – Мара“ ПАЛЕ	Стручни сарадници у јавним и приватним предшколским установама које покрива ПК Бијељина	40	28	70%

Напомена: На савјетовању за стручне сараднике су били присутни поједини помоћници директора за васпитно – образовни рад – васпитачи, који, по Закону о предшколском васпитању и образовању, не спадају у категорију стручних сарадника у предшколским установама.

Табела 3 – Подаци о броју присутних директора

	вријеме одржавања	вртић домаћин, локација	учесници Савјетовања- позвани вртићи	број директора		
				планирано	присутно	%
	30. август 2024. године петак	ЈУ Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ (вртић „Ђурђевак“) БИЈЕЉИНА	Директори јавних и приватних предшколским установа које покрива ПК Бијељина	50	21	42%

		На другим локацијама, заједно са васпитачима			19	38%	
		УКУПНО			50	40	80%

Напомена: Важно је напоменути да је деветнаест директора присуствовало савјетовањима за васпитаче или стручне сараднике, тако да је укупна број директора који су присуствовали савјетовањима 40, што је 80% од планираног.

Регије: Бања Лука, Приједор, Добој

Савјетовање је реализовано у сљедећим мјестима: Лакташи, Бања Лука, Градишка

Савјетовањима је, на три локације, присуствовало 53 васпитача, 22 стручна сарадника, као и 22 директора, укупно 97 учесника.

	Вријеме одржавања	Вртић домаћин, локација	Предшколске установе	план	присутно	процент
1.	17. септембар 2024. године (уторак) 11.00 часова	ЈУ Центар за предшколско васпитање и образовање „Принцеца Катарина Карађорђевић“ ЛАКТАШИ Скупштинска сала Карађорђева 56 Лакташи	Јавне предшколске установе из Лакташа, Градишке, Прњавора и Српца. Приватне предшколске установе: • Градишка: Клубови за дјецу „Звјездица“, „Дјечије царство“, „Анђелак“, „Плава звезда“; • Лакташи: Клубови за дјецу „Радост“, „Casper“, „Звончица“; Прњавор: Клубови за дјецу „Micky's land“, „Бамби“, „Пчелица“	50	53	106,00 %
2.	18. септембар 2024. године (сриједи) 11.00 часова	ПУ Клуб за дјецу „Звјездица“ (објекат „Звјездозналац“) Булевар Војводе Степе Степановића 175 Бања Лука	Јавне и приватне предшколске установе регија Бања Лука, Приједор и Добој.	40	22	55,00%
3.	19. септембар 2024. године (четвртак) 11.00 часова	ЈУ за предшколско васпитање и образовање дјеце „Лепа Радић“ ГРАДИШКА сала предшколске установе	Директори јавних и предшколских органа регија Бања Лука, Приједор и Добој.	70	22	31,43%

Групни савјетодавно инструктивни рад реализован је према унапријед утврђеном програму:

Програм савјетовања:

1. Радионица – „Вртић и ја“
2. Вођење педагошке документације у предшколским установама.
3. Примјери добре праксе (добитници Светосавске награде за 2022/23. годину)
4. Остала питања.

Циљ и задаци Савјетовања:

1. Међусобна подршка и охрабрење на почетку нове радне године 2024/25.
2. Упознавање са новинама у предшколском васпитању и образовању Републике Српске.
3. Промишљање о сопственој улози у предшколској установи.
4. Оснаживање учесника Савјетовања у погледу вођења педагошке документације.
5. Упознавање са примјерима добре праксе.
6. Упознавање са добитницима награда у претходној години.
7. Разговор о питањима која су делегирани васпитачи, стручни сарадници и директори, а у вези су са васпитно – образовним радом у јавним и приватним предшколским установама у Републици Српској.

Реализација Савјетовања

На самом почетку Савјетовања инспектор – просвјетни савјетник је васпитачима, стручним сарадницима и директорима послала јасну поруку да им она лично и Републички педагошки завод стоје на располагању у вези са свим питањима која се тичу реализације Програма предшколског васпитања и образовања, како би им били истинска подршка и охрабрили их да питају, унапређују своје компетенције и заједничким снагама раде на даљем развоју система предшколског васпитања и образовања.

Са учесницима Савјетовања је инспектор – просвјетни савјетник реализовала радионицу „Вртић и ја“, која је за циљ имала:

- Повећавање увида у субјективни доживљај себе као васпитача/стручног сарадника/директора;
- Покушај „уласка у туђе ципеле“ (дјече, родитеља, васпитача, директора, стручних сарадника);
- Преиспитивање властитих вриједности и понашања;
- Истицање значаја боравка дјетета у предшколској установи;
- Истицање значаја активног укључивања родитеља у живот и рад вртића;
- Његовање тимског духа у предшколској установи.

Активности у оквиру радионице су:

1. „Име је знак“ (активност за упознавање и стварање ведре атмосфере)
2. „Мозаик осјећања“
3. „У дјечијим ципелама“
4. „Тужибаба Јеца уловила зеца“
5. „Моје снаге“
6. „Огледало“

Након одржане радионице о којој су се учесници врло похвално изразили и веома активно учествовали у свим активностима, инспектор – просвјетни савјетник је учеснике Савјетовања упознала са оним што је учила током стручно – педагошких надзора, а тиче се вођења педагошке документације у предшколској установи. Поред подјећања на то која педагошка документација се води и на који начин, наглашено је да је у току израда новог образаца Књиге за праћење учења и развоја дјетета, како би био у складу са исходима учења постављеним у иновираним Програму предшколског васпитања и образовања.

Инспектор – просвјетни савјетник је представила добитнике Светосавске награде за претходну радну годину, као и других награда и признања која су васпитачи и стручни сарадници добили у протеклом периоду.

На сваком Савјетовању је било предвиђено вријеме за сугестије и питања учесника:

- Током радионице „Вртић и ја“ се наметнуло важно питање партнерства са породицом. Васпитачи су истакли да им је најтеже да родитељима саопште да су учили одређене сметње и кашњења у развоју њиховог дјетета. Исто тако, истакли су да им је тешко када родитељ не цијени и не поштује њихов труд и рад. Учесници Савјетовања су се сложили да је неопходно интензивније радити на успостављању партнерства са породицом, укључивању родитеља у свакодневни рад васпитне групе. Истакнута је важност реализације радионице „Очекивања“, на којој васпитачи имају прилику да чују очекивања родитеља, али и да изнесу своја очекивања од родитеља, како би партнерство било засновано на подијељеној одговорности и стремљењу ка заједничком циљу – пружању подршке расту и развоју дјетета.
- Радионица „Вртић и ја“ је била прилика да учесници Савјетовања „уђу у туђе ципеле“, односно да размисле о перспективи дјетета – шта је то што дјетету може сметати у предшколској установи. Исто тако, разговарало се о перспективи родитеља и његове улоге у предшколској установи. Посебно важним су васпитачи сматрали то што су, током радионице, имали прилику да промисле о својој улози у предшколској установи, о томе када им је лијепо и лако, као и о томе када је тешко и изазовно у улози који обављају у предшколској установи.
- Васпитаче је, као и претходних година, нарочито интересовало до које границе треба да иду у описмењавању дјецe. Као и претходних година, наведено је да у вртићима нагласак треба ставити на развијање фине моторике код дјецe и, кроз различите графомоторичке активности, дјечију руку припремити за писање слова (маказе, штипаљке, гужвање папира, моделовање и сл). Наравно, дјечију заинтересованост за слова треба поштовати кроз: коришћење словарице, говорне игре, препознавање слова, писање свог имена на полеђини цртежа, писање елемената слова - линије, кружићи и сл. Нарочиту пажњу треба обратити на развијање пинцет – хвата код дјецe, који је значајан и за касније правилно држање оловке.
- Васпитачи су истакли проблем прекобројних група, као и рад са дјецом са сметњама у развоју која немају налаз и мишљење првостепене комисије. Имајући у виду питања и коментаре, јасно је да већина учесника Савјетовања не познаје послове Опсервационог тима, који су дефинисани Правилником о начину и условима остваривања програма у предшколским установама за дјецу са сметњама у развоју (Службени гласник Републике Српске бр.23/21). Исто тако, указала се потреба за појашњењем послова сарадника за васпитача, који није задужен за реализацију васпитно – образовног процеса, већ техничку подршку и помоћ дјеци са сметњама у развоју.
- Васпитачи, стручни сарадници и директори су истакли да су овакви сусрети драгоцени и да бисмо чешће требали да организујемо Савјетовања, обуке, семинаре.
- Инспектор – просвјетни савјетник је васпитачима и стручним сарадницима препоручила да раде више на међусобном зближавању и разумијевању, јер су у пракси често васпитачи и стручни сарадници „супротстављене стране“, а то никако не би смјели бити. Важно је да у први план буде истакнута подршка, помоћ, савјет коју стручни сарадници треба да пружају васпитачима, а све са циљем унапређења васпитно – образовног процеса и подршке дјечијем расту и развоју.
- Једно од најчешћих питања у вези са вођењем педагошке документације је било питање о пројекту е-вртић и о обавези вођења електронске педагошке документације. С обзиром да, још увијек, Републички педагошки завод није укључен у тај процес, те да инспектор – просвјетни савјетник нема информације о томе, нити је прошла обуку коју су поједини васпитачи и стручни сарадници прошли, није могла дати одговоре на та питања.
- Васпитачи су истакли да им смета што их родитељи, дјецa, па и шира јавност називају „тетама“, те смо се сви усагласили да такву праксу треба мијењати.
- Савјетовање за директоре је било важно нарочито због директора приватних предшколских установа, који су истакли да им је важно што имају коме да се обратe за сва питања и недоумице. Директори су истакли проблеме са којима се суочавају, а један од њих је недостатак васпитача на бироу за запошљавање, као и мали број студената који су одлучили студирати Педагошке факултете, одсјек за предшколско васпитање и образовање.

Закључак инспектора - просвјетног савјетника је да је Савјетовање испунило свој циљ и да се, још једном показало да је изузетно важно да Савјетовању присуствује што више васпитача, нарочито оних који су на почетку свог рада.

Савјетовање, као и сваки семинар, обука, посјета вртићу, прилика је да васпитачима, стручним сарадницима и директорима предшколских установа (јавних и приватних) пошаљемо поруку да им је Републички педагошки завод подршка, вјетар у леђа и адреса на којој увијек могу да пронађу адекватан одговор за сва питања која се тичу васпитно - образовног рада са дјецом предшколског узраста, партнерства са породицом и заједницом, али и цјелокупног рада предшколских установа, директора, стручних сарадника и васпитача.

Даница Мојић,
инспектор-просвјетни савјетник за предшколско васпитање

